

Baba-çocuk ilişkisinin boyutunu cinsiyet belirliyor

Kuşkusuz baba figürü tüm kültürlerde güven ve otorite anlamına geliyor. Ancak babaların kız çocuklarına sergiledikleri tutumlarla erkek çocuklarına olan davranışları ciddi olarak değişiyor.

Baba hem korur hem kollar. Destekleyicidir. Güven verir. Akıl danışılan, örnek oluşturan ve kural koyan kişidir. Öyle ki babanın varlığı, çocuğun duygusal gelişimindeki en önemli etkenlerdendir.

Peki, Babalar Günü'ne sayılı günler kala babalarımızla ilişkimizi sorguladığımız bu dönemde; kız ve erkek çocuklarla baba ilişkisinde ne gibi farklılıklar vardır? Baba hem erkekler hem de kızlar için ne ifade eder?

DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü'nden Uzman Psikolog Dilek Doğu, "Çocuğun zihnindeki ideal baba, yaşamın her devresinde değişir ve gelişir. Bunlar; otoriter-baskıcı baba, izin verici, tutarlı-tutarsız, ilgisiz veya demokratik tutum şeklinde olabilir" diyor.

Baba figürünü, erkek ve kız çocuklardaki tutum farklılıkları nedeniyle ayrı ayrı irdelemek gerektiğine değinen Doğu, erkek çocuklarla babaları arasındaki çatışmaya dikkat çekiyor. Baba-oğul ilişkisinin psikolojisini edebiyatla bile keşfetmek mümkün diyen Doğu, "Babalar ve oğullar arasındaki çatışma, antik ve çağdaş edebiyatın temel konularından ve sorunlarından biri olmuştur. Edebiyatta, korkulan ve alt edilmesi gereken bir otorite ve benzemekten ölesiye korkulan

bir örnek olarak "baba" imgesine başvurulur. Özellikle baba-oğul ilişkisindeki psikolojik olay ve olgulara, dünya ve Türk Edebiyatı'nda sıklıkla rastlanır" diyor.

Baba - oğul arasındaki çatışmaların, çekişmelerin her kültürde ve her devirde var olduğuna dikkat çeken Doğu, "Babalar, genellikle oğulları ile özdeşim yaparlar ve onları kendileri gibi algırlar. Bu nedenle çocuklarının kendilerinden çok daha üstün, başarılı, yetenekli ve neredeyse mükemmel olmalarını beklerler. Gerçek oğullarla, idealize ettikleri oğullar örtüşmez. Bu yüzden de onların başarısızlıkları, olumsuz davranışları, hataları, kötü alışkanlıkları, babaları çok öfkelenendirir, baskın ve otoriter tutumlarını saldırgan yönlerini ortaya çıkarır" diyor.

Babaların oğullarını olduğu gibi kabul etmekte zorlandığını oysa bu tutumun yanlış olduğunu anlatan Doğu, "Çocuk her şeyden önce bir bireydir ve birey olduğu için de yaşı kaç olursa olsun saygıyı hak eder. Evlatların büyümelerine izin vermek, bağlı ancak bağımsız bir yetişkin olma sürecinde olduklarını kabul etmek ve can kulağı ile dinlemek gerekir. Empati kurmak, arkadaş olmaya çalışmamak, kaliteli zaman geçirmek, isteklerine sınır koymak, fiziksel ve duygusal cezalar vermekten kaçınmak ve koşulsuz sevgi vermek ilişkinin sağlığı açısından çok önemlidir" diyor. **(Başkent)**

